

q̄ particularis negatio possit per contrapositiones sibi ipsa cōverti. Nūc quoniā ostensum generalem affirmatiuā: & particularem negatiuam per cōtrapositionē posse conuerti. Ostendamus generalem negatiuam: & particularem affirmatiuam per contrapositiones sibi non posse conuerti. Et primo de generali negatione dicendum est. Nam si generalis negatio vera est: non necesse erit per contrapositionem sibi conuersam veram esse. Sed si falsa fuerit sibi per contrapositionem conuersam falsam esse necesse est. Nam si falsa est que dicit. Nullus homo animal ē falsa erit fortasse eius per cōtrapositionem conuersio: q̄ dicit: nullum non animal non homo est. Equale est. n. ac si diceret nulla res est que non sit animal: & non sit homo. quod est omnis res que animam nō habet: homo est q̄ aperte falsū est. Itē si vera fuerit generalis negatio. falsa erit eius per contrapositionem conuersio. Nam si vera est nullus homo ē lapis. falsa erit eius per contrapositionem conuersio que dicit. nullus non lapis non homo est. Equale est enim ac si dicat. nulla res est que cum non sit lapis nō homo est. quod est omnis res quecūq; lapis non fuerit homo est. q̄ falsum est. Innumerabilia enim inuenies: que nō sūt lapides: quoniam homines non sunt ergo q̄ si generalis negatio vera vel falsa fuerit: falsa erit eius per cōtrapositionem conuersio: non est dubium generalem negationem sibi non posse conuerti. quod enim in aliquo fallit generaliter colligi nō potest. Restat igitur ut id quod reliquum est monstremus particularem affirmationem per contrapositionem sibi non posse cōverti. Cum enim fuerit particularis affirmatio vera vera erit eius per contrapositionē conuersio. Nam si vera est. que dicit. quidam hō alius est: vera est ei⁹ per contrapositionem conuersio: quoddam nō animal nō homo est. Equale est enim ac si dicat quedā res: que animam non habet: homo non est: quod verum est. Lapis enim animam non habet: & tamen homo non est. Item si particularis affirmatio. Que dicit quidā lapis homo est: falsa est: vera erit eius per contrapositionem conuersio: que dicit quidam non hō nō lapis est. Equale enim est ac si diceret quedam res que homo non fuerit lapis non est: quod verum est. Equus enim hō nō est. Et tamen lapis non est ergo si cum i quibusdam particularis affirmatio vera fuerit vera erit eius per contrapositionem conuersio: & si cum in quibusdam falsa fuerit particularis affirmatio. vera erit eius per contrapositionem conuersio non est dubium particulares affirmationes per contrapositionem non posse conuerti. Generalis vero negatio & particularis affirmatio: que contraiacentes sunt: in per contrapositionem conuersionibus cōtraria patiunt. Nam in generalibus negatiuis siue generales negatiue vere fuerint siue false per contrapositionem conuersiones semper false sunt. in particularibus autem affirmatiuis: siue particularis affirmatio vera fuerit siue falsa: eius per contrapositionem conuersio vera est. Repetendum est igitur a superioribus & confirmandum q̄ in simplicibus terminorum conuersionibus particularis affirmatio: & generalis negatio sibi conuerti possunt. Generalis vero affirmatio & particularis negatio sibi conuerti non possunt. in his vero conuersionibus: que per contrapositionem sunt contra est. Nam generalis affirmatio & particularis affirmatio per contrapositionem sibi ipsis cōverti possunt. Generalis vero negatio: & particularis affirmatio p

contrapositionem sibi ipsis conuerti non possunt. Et generalis negatio & particularis affirmatio: que sunt contraiacentes in veri falsiq; distantia (vt demonstratum est) sibi ipsis inuicem contraria patiuntur hec de categoricorum syllogismorum categoricis propositionibus dicta sufficiant. Si qua vero bis pretermissa sunt in periermenias. Aristotelis commentario diligentius subtiliusq; tractata sunt.

De syllogismo categorico. Liber Secundus

Superioris series voluminis quod ad categoricorum syllogismorum propositiones attinebat explicuit. Nunc autē quantum introductionis patitur temperamentum de ipsa categoricorum syllogismorum ratione tractabitur. & quoniam omnium compositorum firmitudo vel vitium: aut in his maxime reperitur ex quibus est compositum: aut penes bonam malam compositionē eius laus vituperatioq; tenetur. Namq; dom⁹ si sit fortis aut debilis. Porro autem si artificis compositionem equabilem solertemq; fuerit nacta: ipsa quoq; constructio merito stabilis erit: & laudabile fundamentus. Si vero insolentior cōpositio fiat: tota quoq; quāuis ex bonis ordinata lapidibus: nulla sese gerens fabrica stabilitate nutabit. Nos quoq; hanc eandē imaginem secuti prius de his quibus ipse syllogismus cōstat id est propositionibus explicuimus. Nunc de ipsa inter se syllogismorum coniunctione oppositiōeq; tractabimus. Illud vero meminisse debebis introducendis hic me prestitisse inchoantibus non introductis. Et primum quid sit esse in omni vel non esse paucis ostendam. Si qua enim res alterius generis fuerit: omnem intra se speciem continebit: & in toto species genere illa esse dicetur. Sit enim genus animal. homo vero species. homo ergo quoniā minus ē quā animal: in toto animali esse dicitur. Omnis enim homo animal est: Si quis ergo sic dicat aliquam rem de alia re predicari. conuersa vice nihil interest. Nam si cut in toto animali homo est: sic etiam animal de omine predicatur. in toto vero non esse est. quotiens alia res ab alia re omni disuncta est. vt si dicas animal in nullo lapide est. nullus enim lapis animal est: & si dicas animal de nullo lapide predicat. de nullo. n. lapide animal dicitur. Diffinimus ergo. in toto eē vel in toto nō eē sic in toto esse: vel de toto p̄dicari dicit quotiens non potest inueniri aliquid subiecti: ad q̄ illud q̄ predicatur dici non possit. Nam nihil hominis inuenitur: ad quod animal dici non possit. In toto vero non esse: vel de nullo predicari dicitur: quotiens nihil subiecti poterit inueniri ad q̄ illud quod predicatur dici possit. Nihil enim lapidis inueniri potest: de possit animal predicari. Illud sane notandum est q̄ esse in toto versa vice dicitur. Nam si aliquid de alio quo omni predicatur: illud de quo illud predicatur in toto illo esse dicitur quod predicatur: vt animal de omine dicitur. Homo non in toto est animali velut quedā pars intra totum animal latet. si quid in alio omni fuerit: in eo toto illa res de qua superius dicebatur eē dī: vt idē alius cū i oī sit homine: & de eo omni predicetur. Homo est in toto animali. His igitur positis quotiescūq; ita dicim⁹: vt litteras pro terminis disponam⁹: pro breuitate hoc. & pro cōpēdio facim⁹: id q̄ per litteras demonstrare volum⁹ vniuersaliter de monstram⁹. Nā fortasse i terminis aliquib⁹ falsum in

gerendum necesse sit. In litteris vero nūq̄ fallimur quoniam ad hoc utrimur litteris quasi terminos pone remus. In litteris vero ipsis nisi terminorum coniunctio per se firma valensq̄ fuerit: vlla neq̄ veritas. neq̄ falsitas reperietur. Quotiens igitur aliud de alio omni predicari volumus ostendere: sic ponimus: Sit primus terminus. a. Secundus. b. et predicatur. a. de omni. b. Hoc autem ita accepto tanq̄ si posuerimus a. animal. b. hominem. Eodem modo et de negatiuis Nam si dicamus. a. de nullo. b. predicatur: tale est ac si dicamus. a. q̄ est animal de nullo lapide predicatur q̄ est. b. et alia quecumq̄ huius consimilia. Omnis autem syllogismus simplex tribus terminis demonstratur atq̄ concluditur. Sed prius ipsorum syllogismorum figuras aspiciamus. Post vero de modis ordinibusq̄ eorum tractabimus. Tribus igitur terminis ita positus: vt prope se sibi comeri sint tres non ultra fieri complexiones necesse est hoc modo. Sit enim. a. sit. b. sit. c. aut enī. a. de. b. predicabitur. et b. de. c. aut certe. a. et de. b. predicabitur. et de. c. vel isdeꝝ ipsis. a. terminus videbitur esse subiectus. Sit enim. a. bonū sit. b. iustum sit. c. virtus. aut enim. a. i. bonum erit in omni. b. i. iustum et dicetur. omne iustum bonum est et item. b. iustum. In omni. c. virtute. et dicetur. omnis virtus iusta est. Et erunt huiusmodi propositiones. Omne iustum bonum est. et omnis virtus iusta est. aut a. i. bonum. de. b. q̄ iustum est. et de. c. q̄ virtus est predicabitur. vt sit. omne iustum bonum est. Omnis virtus bona est: aut certe. a. bonum. b. iusto et virtuti. c. subiacet. Ut dicatur. omne bonum iustum est. oē bonum virtus est. In hac enim complexione. b. et c. de solo. a. termino predicatur. Ubi vero. a. de omni. b. termino. et b. item predicatur de omni. c. Hanc figuram voco primam que diffinitur sic. Prima figura est: in qua is qui subiectus est: de alio predicatur. Namq̄. b. quidem. a. termino subiectum est. ad. c. item terminū predicatur. Extremitates vero dico huius figure qd̄ predicatur et q̄ subiectum est. i. a. c. Namq̄. a. predicatur. de. b. termino. c. vero terminus. b. termino subiacet. Medium vero voco illud quod alij subiacet. et de alio predicatur. i. b. Nam. b. terminus. a. termino subiacet. de. c. vero termino predicatur. Maior vero extremitas est: que prima predicatur. i. a. Namq̄ idem a. de. b. termino predicatur. Minor vero que medio termino subijcitur. i. c. Namq̄. c. terminus medio termino. i. b. subiectus est. de eo enim. b. medius terminus dicitur. Maior vero terminus. a. vocatus est. i. qui predicatur: quoniam omne predicatum ab eo de quo predicatur maius est: Et in conclusione sicut i prima propositione semper. a. terminus predicatur. a. n. bonum predicatur. de. b. iusto. Et dicitur omne iustum bonum est. b. vero medi⁹ terminus predicatur de. c. et dicitur omnis virtus iusta est. Ex his igitur concluditur in syllogismo. omnis virtus bonum est. et a. bonum nominabitur de. c. virtute. atq̄ ideo a nobis maior extremitas appellatur. Id vero meminisse debemus: q̄ ea que paria sūt: retorqueri possunt et ad se inuicem predicari: et sicut id quod predicatur in eo qd̄ subiectum est omni est ita rursus conuersum q̄ fuerat subiectum: in eo q̄ antea predicabatur omni erit Nam si. f. et g. duo termini ita sibi sint equales: vt neuter neutro maior sit cum predicaueris. f. de omni. g. erit. f. terminus in omni. g. termino: Si vero conuersas et predicas. g. terminum de. f. termino: erit verū. g. terminum in omni. f. termino esse. sit enim. f. ri-

sibile. g. homo. Ergo si predicas. f. risibile. et g. hominem subijcias. f. risibile in omni. g. inuenitur. Omnis enim homo risibilis est. Si vero predicas. g. homines ad. f. risibile. g. homo in omni. f. risibili reperitur. Quod enim risibile homo est. Quid autem termini sint: vel quid predicatio: aut quid subiectio prior de propositionibus libro satis dictum est. Sed ne forte errem⁹ q̄ videtur vniuersalis affirmatio: conuersa. Nam de hoc quoq̄ superius dictum est. Medio vero hoc solū monstrare volumus: quod que sunt in toto paria sola conuertantur. Hoc tamen prodest ad ostensionem syllogismorum que sit in circulo quam in analyticis diximus. De prima categoricorum figura expeditum est. Secunda vero figura est quotiens. a. termin⁹ de vtrisque. b. et c. terminis predicatur hoc modo. Si. n. dicas a. bonum de omni. b. iusto vt sit hoc modo propositio Omne iustum bonum est. Et ita. a. bonum de of. c. virtute: vt si dicas. Omnis virtus bonum est solum. a. de vtrisque. b. et c. terminis predicasti: et erit secunda figura. Medius autem terminus in hac figura erit qui de vtrisque predicatur. i. a. Extremitates vero ea que subiecta sūt. i. b. et c. Maior vero extremitas est de qua primo. a. terminus appellatur. i. b. iustum. vel si ad. c. primo predicabitur. c. terminus maior terminus inuenitur. iccirco q̄ ea extremitas: de qua medius terminus primo predicatur: in conclusione ipsa quoq̄ predicabitur. vt superius demonstratum est. Minor vero extremitas erit ad q̄ medius terminus posterius predicabitur. Tertia vero figura erit quotiens: a. et b. termini de vno. c. predicantur. Si quis enim predicet. a. i. bonum de. c. i. virtute: vt sit huiusmodi propositio. Omnis virtus bonum est. Itē. b. predicatur de c. vt sit omnis virtus iustum est. Tertiam figuram facit. In hac vero figura medius termin⁹ erit qui vtrisque subiectus est. i. c. Namq̄ de. c. termino. a. et b. terminis predicantur. Maior vero extremitas est que primo predicatur. i. a. Minor vero que postea. i. b. vel si quem libuerit. b. prius. a. posterius predicare sibi priorem posterioremq̄ predicationem maior minorque extremitas inuenietur: et hic quoq̄ maior extremitas in conclusionibus sicut in superioribus alijs figuris de minore predicatur. Expeditis igitur tribus syllogismorum figuris dicendum est: quia perfectus syllogismus est: cui ad integram probatamq̄ conclusionem ex superius sumptis et propositis nihil deest. Sed modo atq̄ ordine facta conclusio nihil de habens per ea q̄ antea proposuit terminatur. Imperfectus vero syllogismus est: cui: nihil eque ad perfectionem deest. Verumtamen in his que in propositionibus sumpta sunt: aliqua desunt: cur ita esse videtur: sed et he diffinitiones omnes posterius liquebunt. Nunc autem vnde he figure nascantur: breuiter explicandum est. Quoniam vnde nascantur: in eadem iterum resoluntur. Sed secunda et tertia figura de prima figura nasci et procreari videntur: Sit enim. a. terminus in omni. b. termino. et de omni eo predicatur. b. vero terminus de omni. c. termino predicatur. hec vt dictum est prima syllogismorum figura est. Si quis igitur maiorem extremitatem propositionemq̄ conuertat: et q̄ fuerat antea predicatum faciat esse subiectum secundam faciet figuram. Nam quemadmodum. a. terminus predicatur de. b. termino ita. b. de. c. Si ergo conuertat et fiat vt. b. termin⁹ de. a. termino predicet. Inuenitur. b. terminus qui antea medius fuerat: et a. terminus inlo subiect⁹. de. c. vero termino predicatur: ad vtroq̄ termino

terminos predicatiu. Age enim quonia. a. bonuz de .b. iusto predicabatur. b. vero iustu d. c. virtute predicabatur: erat propositio. omne iustu bonu est. omnis virtus iusta est. prima propositio. omne iustu bonu est conuertatur et fiat omne bonum iustum est. Inueniuntur igitur propositiones sic. omne bonuz iustuz est. omnis virtus iusta est iustuz. i. b. de. a. z. c. terminis predicabit. Conuersa igitur maiore poris figure extremitate secunda syllogismoru figura precreat. Tertia vero figura nascitur minori propositio conuersa. Nam si. a. bonu predicatur de. b. iusto: vt dicatur. omne iustuz bonuz est. b. vero iustu predicatur de. c. virtute vt dicatur. omnis virtus iusta est si priore propositione manente. i. omne iustu bonu est Secunda que est. omnis virtus iusta est. Conuertatur et fiat. omne iustuz virtus est. Inueniantur omnes propositiones sic. Omne iustuz bonu est. Omne iustum virtus. z. de. b. iusto. a. z. c. termini predicantur et fit tertia figura conuersio. Conuersis igitur primis posterisque extremitatibus prime figure: tertia vel secunda figura nascuntur. At vero vnaqueque harum trium figurarum habet sub se plures syllogismoru modos: vt modi sub figuris ita sint: vt sunt spes sub suis generibus. Habet enim prima figura sub se Aristotele auctore modos quatuor: scilicet Theophrastus: vel Eudemus super hos quatuor quos alios modos addit Aristotele dante principium secundo prioru analyticorum volumine quod melius postmodum explicabitur. Secunda vero figura habet sub se quatuor modos. Tertia vero auctore Aristotele sex addunt etiam alij vna sicut ipse Theophrastus superiores. sequens. Et quoniam (vt superiore libro dictum est) alie propositiones affirmatiue sunt alie negatiue et earum alie vniuersales: alie vero particulares sunt eas ipsas propositiones syllogismorum conclusionesque iunguntur.

Quiaque prime figure primus modus est qui fit ex duabus vniuersalibus affirmatiuis: vniuersalem affirmatiuam colligens. Si enim. a. terminus fuerit in obiecto. b. termino: et si. b. terminus: de obiecto. c. termino fuerit predicatus. a. terminus de omni. c. termino predicatur. Namque. a. bonu si predicatur de. b. iusto: vt sit: omne iustum bonum est. b. vero iustum: si predicatur de. c. virtute: vt sit omnis virtus iustu est: necessario concluditur extremitatibus ad se inuicem predicatis. i. a. z. c. vt sit: omnis virtus bonu est. Sunt igitur huiusmodi propositiones: atque conclusio. Si. a. in omni. b. fuerit. z. b. in omni. c. fuerit. a. terminus de omni. c. predicabitur. i. Omne iustum bonum est. Omnis virtus iusta est: et conclusio. Omnis igitur virtus bonum est: et hic prime figure modus primus.

Secundus vero modus prime figure est quotiens ex prima vniuersali negatiua et secunda vniuersali affirmatiua: conclusio vniuersali negatione colligitur. Si enim sit. a. malum. b. bonum. c. iustum. a. terminus de nullo. b. termino predicabitur. Nullum enim bonum malum est. b. vero terminus de obiecto. c. termino predicabitur. Omne enim iustu bonu est. Quare colligitur nullum iustu malum est: et hoc modo est. Si. a. terminus de nullo. b. termino predicatur. b. vero terminus de obiecto. c. termino fuerit predicatus. a. terminus de nullo. c. predicabitur: vt est. Nullum bonum malum est. Omne iustum bonum est. Nullum igitur iustum malum est.

Tertius vero modus prime figure est: quotiens ex vniuersali affirmatiua: et particulari affirmatiua: particularis affirmatiua colligitur. Nam si. a. virtus de obiecto. b. id est bono predicatur. z. b. de quodam. c. id est iusto fuerit predicatum particulariter: erit quoque conclusio particulari

ter huiusmodi: vt. a. virtus de quodam. c. iusto particulariter predicetur. Si igitur fuerit. a. terminus in obiecto. b. z. b. terminus in aliquo. c. particulariter: erit. a. terminus in aliquo. c. particulariter: vt sit.

Omne bonum virtus est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur iustum virtus est.

Quartus modus prime figure est talis: quotiens ex vniuersali negatione: et particulari affirmatione particularis negatiua colligitur. Nam si. a. terminus: de nullo. b. termino predicatur. b. vero terminus de quodam. c. termino predicatur. a. terminus de quodam. c. termino non predicabitur: quod monstrat subiecta descriptio. Nam sunt huiusmodi propositiones.

Nullum bonum malum est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Hos ergo quatuor. In prima figura modos in analyticis suis Aristoteles posuit. Ceteros vero quinqz modos Theophrastus vel Eudemus addiderunt quibus Theophrastus grauissime vir auctoritatis visus est consensisse qui sunt huiusmodi. Nam quoniam particularis affirmatiua sibi ipsi conuertitur: quisquis ostenderit in conclusione. a. terminus de quodam. c. termino particulariter predicari. In eadem ipsa conclusione monstrauit. quod c. terminus de. a. termino rursus particulariter predicetur. Nam sibi particularis propositio conclusione conuertitur. Si. a. terminus in quodam. c. termino fuerit. c. terminus de quodam. a. termino predicabitur. Item quisquis vniuersalem negatiuam in conclusione probauerit: necesse est euz ipsius quoque conuersiones in eadem conclusione perbasse. Vniuersalis enim negatio semper sibi conuertitur. Nam si quis probauit quod. a. terminus de nullo. c. termino predicetur: non est dubium quin in hac conclusione illud quoque probatum sit. quod c. terminus de nullo. a. termino predicetur. Semper enim (vt dictum est) vniuersalis negatiua sibi ipsi conuertitur. vniuersalis quoque affirmatiua duplici conclusione continetur. Nam quisquis ostendit. a. terminum de obiecto. c. termino predicari. Illud quoque ostendit quod. c. terminus de quodam. a. termino particulariter predicetur. Si quis. n. probauerit aial de obiecto posse predicari ita dicens. Omnis homo aial est: illud quoque necessario monstrauit particulariter: quoniam quoddam aial homo est. Ita semper vniuersalis negatiua et vniuersalis affirmatiua vel particularis affirmatiua dupliciter concluduntur. Alie enim sibi ipsi conuertuntur: quoniam particularis est particulariter et quoniam vniuersalis vniuersaliter. Alia vero cum ipsa vltis sit particulariter sibi ipsi conuertitur. Particularis autem negatiua nunquam sibi ipsi conuertitur. Atque id simpliciter in se retinet conclusionem. Hoc autem quod nup diximus in secundo primorum analyticorum libro ab Aristotele monstratum. Quod soli Theophrastus et Eudemus principium capiunt ad alios in prima figura syllogismos adijciendos animam adiecere qui sunt huiusmodi qui κατὰ ἀνακλάσειν vocantur. i. per refractionem quadam conuersioneque propositionis. Et est quoque modus ex duabus vniuersalibus affirmationibus particulariter colligens affirmatiuam hoc modo. Si. a. fuerit in obiecto. b. z. b. fuerit in obiecto. c. posset equidem concludi quod. a. est in omni. c. Sed quoniam ista vniuersalis propositio (vt dictum est) particulariter conuertitur permissio eo quod. a. terminus de obiecto. c. termino predicatur: conclusio esse dicitur quod. c. terminus de quodam. a. termino predicatur: quod hoc exemplo monstrandum est. Si enim sint propositiones sic omne iustum bonum est: omnis virtus iustum est: posset etiam concludi quod omnis virtus bonum est. Sed quoniam ita

propositio sibi conuertitur vt sit quoddam bonū virtus ē particulariter: particularis syllogismus cōclusioq; colligitur ex duab; vltibus affirmatiuis. Eius No forma talis ē. A. terminus i oī. b. z. b. terminus i oī. c. igitur. c. terminus in quodam. a. vt est.

Omne iustum bonum est.

Omnis virtus iusta est.

Quoddam bonum virtus est.

Per cōuersionē vō refractionēq; dicunt: qm̄ q; vniuersaliter colligebat cōuersū particulariter collectū ē.

Sextus modus ē p̄me figure qui fit ex vlti negatiua: z vlti affirmatiua vniuersalē cōclusionē p cōuersionem colligēs. Mā si. a. terminus i nullo. b. fuerit. b. vō terminus: i omni. c. termino fuerit posset equidē colligi qm̄ terminus. a. i nullo. c. termino ē. Sed qm̄ vniuersalis negatiua conuertitur dicimus quoniam. c. terminus in nullo. a. termino est: vt sit hoc modo.

Nullum bonum malum est.

Omne iustum bonum est: posset colligi.

Nullum iustum malum est. sed ex his per conuersionem colligimus. Nullum malum iustum est.

Septimus modus est p̄me figure qui ex vniuersali affirmatiua z particulari affirmatiua per cōuersionē particularē colligit affirmatiuā. Si enī fuerit. a. terminus in oī. b. z. b. terminus de quodā. c. termino predicet. potest. a. terminus de quodā. c. termino predicari. Sed qm̄ particulare affirmatiuū sibi ipsi conuertit p cōuersionē fit cōclusio: z dicitur. c. terminus de quodā. a. termino predicari: vt sit sic. Omne bonū virtus est: quoddā iustū bonū ē. Posset etiā concludi qm̄ quoddā iustū virtus ē. Sed qm̄ particulare affirmatiuū cōuertitur: dicimus qm̄ quoddā virtus iusta est. **Octauus** modus ē p̄me figure: quoties ex vniuersali affirmatiua: z vniuersali negatiua particulariter colligitur. Si enī. a. terminus de oī. b. termino predicatus fuerit. b. vō terminus de nullo. c. termino predicetur: nō posset colligi qm̄. a. terminus de nullo. c. termino predicat. Lū at nō possit i resolutorijs dictū ē. S; qm̄ vltis negatiua sibi ipsa cōuertit. Idōt dici z cōuerti: qm̄. c. terminus de nullo. b. termino predicat. b. vō terminus de quodā. a. termino dicit: qm̄ vniuersalis affirmatiua particulariter sibi ipsa cōuertit: qre. c. terminus de quodā. a. termino nō predicabit: vt sit sic. oē bonū iustū ē: nullū malū bonū ē: nō posset colligi qm̄ nullū malum iustum ē. Sed conuertitur sic.

Nullum bonum malum est.

Quoddam iustum bonum est.

Quoddam igitur malum non est.

Nonus modus ē p̄me figure q; ex particulari affirmatiua z vniuersali negatiua particularē colligit negatiuā p cōuersionē. Si enī. a. terminus de quodā. b. termino. b. vō terminus de nullo. c. termino predicat: nō pōt qdē dici quoniam. a. terminus de quodam. c. termino non predicetur. Cur aut nō possit hoc quoq; i resolutorijs dixim: sed qm̄ vniuersalis negatiua quertit pōt: dicitur qm̄. c. terminus de nullo. b. termino predicatur: z. b. terminus de quodā. a. predicatur. c. igitur terminus de quodam. a. nō predicabitur: vt sit sic.

Quoddam bonum iustum est.

Nullum malum bonum est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Expeditis igitur nouem p̄me figure modis ad secundā de figure quatuor modos veniamus. Illud tñ cōstet q; quēadmodum in prima figura per nouem supradictos modos z affirmatiua vltis: z negatiua vltis: z af-

firmatiua particularis: z negatiua particularis: i cōclusionē colligit. In secundā figura affirmatiuā neq; generalē: neq; particularem posse colligi. sed tñ vel particulariter vel vniuersaliter solas colligi negatiuas. Nullus lapis sensibilis ē: cōuersa: nullū sensibile lapis est. Omne animal sensibile est. Danet: omne animal sensibile ē. Nullū animal lapis est. Danet: nullū animal lapis ē. Est aut secundē figure modus p̄m̄ hic quoties ex vniuersali negatiua: z vniuersali affirmatiua vniuersalis negatiua colligitur. si enī. a. terminus de nullo. b. termino z de oī. c. termino predicet. b. terminus de nullo. c. termino predicabit. Sit enī. a. bonū: sit. b. malū. c. iustū. Si quis igitur sic dicat: nullū malū bonū ē. Oē iustū bonū ē: cōcludit: nullū iustū malū ē. Liqueat igitur maiorē extremitatē de minore i cōclusionē predicari. S; oēs: secundē figure syllogismi quibus veri sint ex seipsis nō p̄bant: sed ex p̄me figure modis implētur. Māq; si. a. terminus de nullo. b. termino predicet z oī. c. termino sit: nōdū p̄batū ē: qm̄ oī. b. terminus de nullo. c. termino predicet. S; si q; ex isto secundē figure mō p̄mo s; modū faciat p̄uersionē totū syllogismū cōclusioq; p̄bata ē. Si q; n. i hoc syllogismo q; ē. a. terminus i nullo. b. z idē. a. terminus de oī. c. predicat. a. b. p̄pōnē quertat: vt faciat eē. b. a. Mā oīs vltis negatiua quertit. Si q; igitur dicat qm̄. a. terminus de nullo. b. termino predicat: z. b. igitur de nullo. a. termino predicabit. S; a. de oī. c. termino predicabit. fit igitur p̄me figure secundus modus ex vlti negatiua: z vlti affirmatiua: vltim colligēs negatiuā: vt sit cōclusio. De nullo igitur. c. termino. b. predicabit. His igitur cōuersionib; oīs secundē z tertie figure syllogismū cōclusioq; colligit z p̄bat. Atq; id qm̄ ex seipsis non sūt p̄bati nisi ex superiorib; cōprobēt. i. p̄me figure modis: quicūq; i secundā vel tertia figura inuentus fuerit imperfectus vocatur syllogismus. **Secundus** vō modus secundē figure ē quoties ex vniuersali affirmatiua z vniuersali negatiua cōmutatis ordinib; vniuersalibus rursus negatiua cōcludit. Si enī. a. terminus in oī. b. termino fuerit z de nullo. c. termino predicet. b. terminus de nullo. c. termino predicabit. Sit enī. a. bonū. b. iustū. c. malū. Si q; igitur sic dicat. Omne iustū bonū est. nullū malū bonū. concludit nullū igitur malū iustū ē. S; hec cōplexio cōiunctioq; p̄pōnē duplices cōuersiones habet. Ostendit enī de secundō p̄me figure mō sic. Māq; si. a. terminus in omni. b. termino ē. z de nullo. c. termino predicabit: hec vltis negatiua cōuertit. Erit igitur vt. c. terminus de nullo. a. terminus de nullo. a. termino predicat. a. terminus in omni. b. termino ē. c. igitur terminus de nullo. b. termino predicabit. Ecce vna cōuersio facta ē p̄pōsitionis negatiue. S; qm̄ dixim; concludi nō. c. in nullo. b. sed. b. in nullo. c. termino hic vltis cōclusio negatiua cōuertit. Et sicut cōclusū est. c. terminus de nullo. b. termino predicari: ita cōcludit de nullo. c. termino. b. termino predicari. **Tertius** modus secundē figure ē: quoties ex vlti negatiua z particulari affirmatiua particularis negatiua colligit. Si enī. a. terminus de nullo. b. termino predicet z in quodā. c. termino fuerit. b. terminus de quodā. c. termino nō predicabit. Sit enī. a. bonū. b. malū. c. iustū. Si q; igitur sic dicat. nullū malū bonū est. quodā iustū bonū ē: cōcludat necesse ē: quoddā iustū malū nō ē. Hic quoq; syllogismus p cōuersionē hoc mō p̄bat. Mā si. a. terminus de nullo. b. termino predicat. z. b. terminus de nullo. a. termino predicabit. S; a. terminus

terminus de quodā. c. termino p̄dicat̄. Redit igit̄ p̄
 me figure mod⁹ q̄rtus ex v̄lī negatiua z p̄ticulari af-
 firmatiua p̄ticularēz. s. colligens negatiua. vt in hoc
 quoq; syllogismo. Mā hic quoq; p̄ticularē negatiuā
 colligit idēst. b. terminū de quodā. c. termino nō p̄di-
 cari. Quartus mod⁹ est secunde figure q̄ ex vniuer-
 sali affirmatiua z p̄ticulari negatiua p̄ticularē collig-
 git negatiuā. Mā si. a. termin⁹ in oī. b. termino sit de
 quodā. c. termino nō predicabitur. b. terminus de quo-
 das. c. termino non predicabitur. Sit enī. a. bonū. b.
 iustū. c. malū. Si q̄s igit̄ dicat oē iustū bonū ē: q̄dā
 malū bonū nō ē. cōcludit quoddā igitur malū iustuz
 nō ē. Nec v̄o cōplexio atq; ordo p̄positionū p̄ zuer-
 sionē nō p̄t approbari. Generalis enim affirmatiua
 sibiip̄sī cōverti nō p̄t. Demonstratur igitur iste syllo-
 gismus ex prima figura nō per cōuersionē sed p̄ im-
 possibilitatē: qm̄ si p̄ticularis cōclusio negatiua i hoc
 syllogismo nō cōcluditur: aliquod icōueniēs i possibi-
 leq; cōtingit. Sed hic impossibilitas p̄ primā figurā
 demonstrabitur. Dico enī qm̄ si. a. terminus de omni
 .b. termino predicetur: z in aliquo. c. termino non sit:
 talē colligi cōclusionē: vt. b. termin⁹ de aliquo .c. ter-
 mino si p̄dicetur. Mā si falsū ē huic cōtraiacēs propo-
 sitio vera erit. Particularib⁹ aut̄ negatiuis v̄lēs af-
 firmatiue cōtraiacētēs sunt vt in superiore libro doc-
 cuimus: si igitur hic particularis negatiua nō ē cōclu-
 sio: erit generalis affirmatiua. Sit affirmatiua gene-
 ralis z. b. termin⁹ de oī. c. termino predicet̄: sed. a. ter-
 min⁹ de oī. b. termino predicat̄. b. v̄o termin⁹ de oī. c.
 termino p̄dicari dicat̄. A. igitur terminus de oī. c. ter-
 mino p̄dicatur q̄ fieri non p̄t. Ita enim .a. c. p̄posi-
 tionē p̄posuimus prius: vt diceremus. a. terminū de
 quodā. c. termino nō p̄dicari. Hoc igit̄ oīus ē p̄ pri-
 mū modū p̄me figure. Quare i secūda figura oīs syl-
 logismus imperfectus est: z eius p̄batio aut p̄ zuer-
 sionē i prima figura reducit̄: aut ex hypothetica dis-
 positione p̄ impossibilitatem: z primā figurā aliter fie-
 ri nō posse mōstrat̄: z alij qdē oēs p̄ impossibile p̄ban-
 tur: q̄ paulopost demonstrabitur. Restat vt tertie fi-
 gure modos atq; ordines explicem⁹. Illud prius vidē-
 dū est: q̄ in tertie figure modis nunq̄ cōclusio collig-
 gitur vniuersalis. Sed si vel negatiue vel affirmati-
 ue fuerint collectiones: p̄ticularēs semper at̄ nūq̄
 et̄ generales. Est at̄ tertie figure p̄mus modus hic q̄
 ex duab⁹ vniuersalib⁹ affirmationib⁹ p̄ticularē col-
 ligit affirmatiuam. Mā si. a. z. b. termini de omni
 .c. termino predicant̄. a. terminus de quodā. b. termi-
 no predicabitur p̄ cōuersionē. Mā si. b. terminus de oī
 .c. termino p̄dicat̄: z v̄lēs affirmatiua p̄ticulariter si-
 bi conuertitur. c. terminus de quodā. b. termino pre-
 dicatur. Quod si ita est sit tertius prime figure mod⁹
 q̄ est ex v̄lī z p̄ticulari affirmatiua z colligit. a. ter-
 minū de quodā. b. termino. Sit enim. a. iustum. b. vir-
 tus. c. bonum. Si quis enim sic dicat.

- Omne bonum iustum est.
- Omne bonum virtus est sit conclusio.
- Quedam virtus iusta est.
- Mutant alij terminos: z volūt facere s̄m modū: vt
 sit. a. virtus. b. iustū. c. bonū: vt sit talis syllogismus.
- Omne bonum virtus est.
- Omne bonum iustum est: z concludatur.
- Quoddam iustum virtus est.
- Sed hoc Aristoteles a superiore non diuidit z hos
 duos vniū modū putat: z idcirco nos septē tertie figu-
 re esse diximus modos dubitātes: sed magis Aristo-

teles sequēdus ē: atq; ideo aliū modū dicam⁹ esse q̄
 possit itegre videri secūdus. CSecūdus v̄o modus
 tertie figure est: quotiens ex v̄lī negatiua: z vniuersa-
 li affirmatiua negatiua colligitur p̄ticularis. Si enī
 .a. terminus de nullo. c. termino. b. v̄o de oī. c. termi-
 no p̄dicat̄. a. terminus de quodā. b. termino non pre-
 dicabit̄. Mā si. a. terminus de nullo. c. termino p̄dica-
 tur. b. v̄o de omni. c. z. c. terminus de quodā. b. ter-
 mino p̄dicabitur. Particulariter enī sibi vniuersa-
 lis affirmatiua cōuertit̄. Cōcludit̄ igit̄ i quarto mō
 p̄me figure. a. terminū de quodā. b. termino nō p̄-
 dicari. Sit enī. a. malum. b. iustum. c. bonū. Si q̄s sic
 dicat. Nullū bonū malū est. omne bonū iustum est
 concludat necesse est. quoddā igit̄ iustū malū non est
 Ex quo considerandū est maiorē extremitatē in con-
 clusione p̄dicari. Tertius mod⁹ tertie figure ē quo-
 tiens ex p̄ticulari z vniuersali affirmatiua p̄ticularis
 affirmatiua cōcludit̄. Si enī. a. terminus de quodā
 .c. z. b. terminus de oī. c. termino p̄dicat̄ concluditur
 .a. terminū de quodā. b. termino predicari p̄ duplicē
 cōuersionē. Qm̄ enī. b. terminus de oī. c. termino p̄-
 dicatur: z. a. termin⁹ de quodā. c. termino predicatur
 z particularis affirmatiua semper sibiip̄sī zuertit̄. c.
 terminus de quodā. a. termino predicabitur. Sūt igit̄
 tur p̄positōes sic. b. termin⁹ de oī. c. termino. c. v̄o ter-
 minus de quodā. a. termino p̄dicatur: quod si ita est:
 colligitur i p̄me figure mō tertio. b. terminū de quo-
 dā. a. termino predicari. Atq; ita particularis affirma-
 tiua cōuertit̄: z. a. termin⁹ de quodā. b. termino predi-
 cabitur: erūtq; duplices cōuersiones vna p̄positōis
 alia v̄o cōclusionis. Sit enim. a. iustū. b. virtus. c. bo-
 nū. Si quis igit̄ sic dicat: quoddā bonū iustū ē omne
 bonū virtus est: cōcludat necesse ē quoddā virtus ius-
 ta ē. Quartus modus tertie figure ē: quotiens ex
 vniuersali affirmatiua z particulari affirmatiua: af-
 firmatiua particularis colligitur. Mā si. a. termin⁹
 de oī. c. termino predicat̄. b. v̄o terminus i quodam
 .c. termino sit: concluditur. A. terminum de quodas
 .b. termino p̄dicari p̄ cōuersionē. Si enī. b. termin⁹
 de quodā. c. termino p̄dicetur z. c. termin⁹ de quodas
 .b. p̄dicat̄ qm̄ p̄ticularis affirmatiua sibiip̄sī zuertit̄:
 z sit syllogism⁹ i p̄me figure tertio mō q̄ sit ex v̄lī af-
 firmatiua z p̄ticulari affirmatiua p̄ticularē colligēs
 affirmatiuā: vt sit syllogismus hoc mō. a. termin⁹ i oī
 .c. z. c. termin⁹ i quodā. b. Igit̄. a. terminus i quodas
 .b. sit. a. virtus. b. iustū. c. bonū: si quis igitur sic dicat.
 Omne bonum virtus est.
 Quoddam bonum iustum est: concludet quonias.
 Quoddam iustum virtus est.

Quintus modus ē tertie figure quotiēs ex particu-
 lari negatiue: z vniuersali affirmatiue: particularis
 colligitur negatiua. S; hic modus p̄ cōuersionē pro-
 bari nō p̄t: s; p̄ impossibilitatē sicut q̄rtus secūde fi-
 gure p̄batus est mod⁹. Si enim. a. termin⁹ de quodā
 .c. termino nō p̄dicet̄. b. v̄o terminus de oī. c. termino
 predicetur. a. termin⁹ de quodā. b. termino non p̄di-
 cabitur: nā si nō ita est: erit illud verū. a. terminus de
 oī. b. termino predicari: sed. b. terminus de oī. c. ter-
 mino p̄dicatur. a. igitur terminus de omni. c. termino
 p̄dicabitur q̄ fieri non p̄t. Prius enī ita positus est
 .a. terminus vt de quodā. c. termino non predicaret̄
 qd̄ si generalis affirmatio in cōclusiōe syllogismi nō
 ē: vt sit. a. termin⁹ i oī. b. termino erit huic cōtraiacēs
 particularis negatio: vt. a. termin⁹ de quodā. b. ter-
 mino non predicetur. Sit enim. a. malum. b. iustū. c.
 2 2

bonum. si quis igitur sic dicat.

Quoddam bonum malum non est.

Omne bonum iustum est: concludat necesse est.

Quoddam igitur iustum malum non est.

Sextus modus tertie figure est quotiens ex vti negatiua & particulari affirmatiua particularis negatio colligitur p̄ cōuersionē. Nam si. a. terminus i nullo. c. termino sit. b. No terminus de quodā. c. termino p̄dicatur: sit cōclusio. a. terminus de quodā. b. termino nō predicari. Nam si. a. terminus de nullo. c. termino p̄dicabitur. b. vero terminus de quodā. c. termino p̄dicatur: & c. terminus de quodā. b. predicabit: quā particularis affirmatiua potest cōuerti. fit igitur talis syllogismus: vt. a. terminus de nullo. c. termino p̄dicet. c. termino de quodā. b. termino p̄dicet: & a. terminus de quodā. b. termino nō predicet. Sit .a. malum. b. iustum. c. bonum. si quis igitur dicat.

Nullum bonum malum est.

Quoddam bonum iustum est: concludit.

Quoddam iustum malum non est.

His igitur expeditis qd̄ syllogismus sit: diffiniēdus est. Diffinitur at̄ sic: syllogismus est oratio in qua positis quibusdā & cōcessis aliud qddā q̄ sint ea q̄ posita & cōcessa sunt: necessario cōtingit per ipsa que concessa sūt. Oīōnē dixim⁹ eē syllogismū idcirco: quā oīs diffinitio a generali trahitur. Genus at̄ syllogismi ē oīō: qd̄ at̄ dictū i qua positis quibusdā & cōcessis: ita intelligēdū ē quasi sic dictum esset p̄m quā positis: et cōcessis: vt enī syllogism⁹ fiat: ante aliquid a p̄ponēte dicitur: q̄ audiens concedat: quod si ille cōcesserit: cōcludit & perficit syllogismum: idcirco q̄ res dubie p̄ quedam cōcessa & probata monstrantur: cōceditur autem equaliter & affirmatio & negatio vera. Letera vō i syllogismi diffinitione talia sunt que non itegre dispositos syllogismos a syllogismorum verorum diffinitione discernāt. Nam q̄ dictū est in que positis quibusdā sumptorum sc̄z & p̄positionū multitudo monstrat. Sūt enī qui putātur eē huiusmodi syllogismi: i quibus tm̄ vna p̄positio ē & vna cōclusio. Qualis ē hic vides viuū igit̄ hō es: animal igit̄ es. Et alia huiusmodi quos sc̄z veteres i syllogismis nō acceperūt syllogismus enī ē aliquoz collectio. At vō collectio nō nisi plurimoz ē: & quicūq; vnā posuit p̄positionē ille non colligit. Nullū igit̄ faciet syllogismum. Debet enim syllogismus vt angustissim⁹ sit: duab⁹ p̄positionib⁹ cōprobari. Qd̄ aut̄ dictū ē aliud qddam necessario euenire: quam sunt ipsa que cōcessa sunt: quā frequēter tales ab aliquibus sūt syllogismi: vt ea que p̄posuerūt: ipsa etiā i cōclusiōe cōcludat vt ē hic. si homo es: homo es: homo autē es: homo igitur es. Idē enim cōclusit q̄ ante p̄posuit. Atq; ideo ad istorum discretionē: aliud quiddā cōtingere debere dictū est: quā sūt ea que cōcessa sūt: vt i superiorib⁹ omnib⁹ syllogismis quos in triū figuraz modis & demonstratiue posuim⁹. Tales vō syllogismi quales nūc dicti sūt p̄ ridiculi sūt: q̄ id q̄ aī cōcessus ē quasi dubiū quiddā i ea cōclusiōe colligit. Nam q̄ p̄positū ē necessario contingere: ad hoc pertinet quā frequēter adductione vere qdā p̄pones sūt: q̄ruz cōclusio nullo modo vera ē: vt si qs̄ sic dicat. Qui musicā nouit music⁹ est & cōcedatur. Et q̄ arithmetica arithmeticus est & qui medicinā medicus est: & qui bonum bonus est. Cum igitur hec omnia concessa sunt dicat & qui malum malus est. Qd̄ quasi superiorib⁹ simile videtur: sed oīno falsū est. Boni enī hoīes non aliter cauēt ni

si mala nouerint. Atq; ideo propter has cōclusiones que sūt p̄ eas p̄positiones que per iductiones dicuntur additū ē cōclusiones i syllogismis necessarias. Cōtingere idē ex necessitate contingere. Est etiā alia expositio: sed in analyticis nostris iam dicta est. Illud vero q̄ dictū ē p̄ ipsa que posita sūt: hoc p̄pter eos dictū ē q̄ tales faciūt syllogismos: in quibus aut minus aliquid: aut plus: aut aliud p̄positū ē q̄ p̄poni debuerat. sūt aut̄ huiusmodi syllogismi. Si quis enim ita dicat. Socrates homo est: omnis homo animal ē & cōcludat. Socrates igitur animatum est minus p̄posuit q̄ non dixit. Omne animal esse animatū. Nūc si sic p̄posuisset. Socratem recte animatum esse concluderet ita dicendo. Socrates homo est. Oīs homo animal est: & omne animal animatū est. Socrates igitur animatus ē. Plus at̄ p̄ponere hoc est: vt si qs̄ sic dicat: oīs homo animal est. Oē aī aīatus ē: s̄z & sol in ariete est: oīs igitur homo animatus ē: hic vero su perfluū est q̄ solem in ariete esse interposuit: aliū at̄ quē necesse est quiddā proponūt hoc modo: vt si quis sic dicat: omnis homo animal est: virtus autē bonū est: oīs igitur homo animatum est: nulla igitur barū p̄positionū ad rem pertinet q̄ cōcludere cupiebat.

Expedita igitur syllogismi diffinitione ad priorum modorum naturam resolutionemq; veniam: & p̄ omnes in ordinem disponantur.

- prim⁹ Omne iustū bonum est. oīs virtus iusta est.
- secund⁹ Nullū bonum malū ē. omne iustū bonū ē.
- terti⁹ Nullum igitur iustum malum est.
- quart⁹ Omne bonū virtus ē. Qd̄ iustū bonum est.
- quint⁹ Quoddam igitur iustum virtus est.
- sext⁹ Nullū bonū malū ē. Qd̄ iustum bonū ē.
- septim⁹ Quoddam igitur iustū malum non est.
- octau⁹ Omne iustum bonū ē. oīs virtus iusta est.
- non⁹ Quoddam igitur bonum virtus est.
- decim⁹ Nullū bonū malū est: omne iustum bonū ē.
- undecim⁹ Nullum igitur malum iustum est.
- duodecim⁹ Omne bonū virt⁹ est. Qd̄ iustum bonū ē.
- tredecim⁹ Quedam igitur virtus iusta est.
- quattuordecim⁹ Omne bonū iustū est. Nullū malū bonū ē.
- quintodecim⁹ Quoddam igitur iustum malum non est.
- sexdecim⁹ Quoddam bonū iustū ē. Nullū malū bonū ē.
- septendecim⁹ Quoddam igitur iustum malum non est.

Primus modus secunde figure.

- Nullum malum bonum est. omne iustum bonū est.
- Nullum igitur iustum malum est.
- Omne iustum bonum est. Nullum malum bonū est.
- Nullum igitur malum iustum est.
- Nullū malum bonum est. Quoddaz iustum bonū ē.
- Quoddaz igitur iustum malum non est.
- Omne iustum bonū est. Quoddā malū bonū non est.
- Quoddam igitur malū iustum non est.

Primus tertie figure.

- Omne bonum iustum est. omne bonum virtus est.
- Quedam igitur virtus iusta est.
- Omne bonum virtus est. omne bonū iustum est.
- Quoddam igitur iustum virtus est.
- Nullum bonum malum est. omne bonum iustum est.
- Quoddam igitur iustum malum non est.
- Quoddam bonum iustum est. omne bonū virtus est.
- Quedam igitur virtus iusta est.
- Omne bonū virtus est. quoddam bonum iustum est.

Quoddā

Quoddam igitur iustum virtus est.
 Quoddam bonum malum non est. omne bonum iustum est.
 Quoddam igitur iustum malum non est.
 Nullum bonum malum est. quoddam bonum iustum est.
 Quoddam igitur iustum malum non est.

Chi sunt igitur omnes trium figurarum modi quorum prime figure quatuor primi idem demonstrabiles notantur et directi. i. sine aliqua conversione demonstrati. idem demonstrabiles autem quoniam non per alios demonstrantur: et perfecti dicuntur: quoniam per se ipsos comprobantur. Et primi quoniam proprie: et nam primi sunt: et in eos omnes ceteri resolvuntur. Illi quoque quoniam prime figure modi imperfecti et per conversionem sunt. Secunde vero figure: vel tertie omnes imperfecti sunt: quoniam per primos prime figure modos quatuor comprobantur. Namque in ipsos resolvuntur: ut eos per conversionem resolvamus et per impossibilitatem illi superiorum demonstrati sunt. consideremus igitur eorum principia: quoniam vix nascuntur in idipsum resolvuntur. Quintus igitur prime figure modus. de prime figure modo precreatur. Binis enim propositionibus prioribus manentibus conclusio primi modi particulariter conversa quintum efficit syllogismum quod in subiecta declaratur descriptione.

Primus. Quintus modus.
 Omne iustum bonum est. Manet omne iustum bonum est
 Omnis virtus iusta est. Manet omnis virtus iusta est.
 Omnis virtus bona est. universalis affirmativa particulariter conversa. Quoddam bonum virtus est.

Sextus vero prime modus de secundo prime figure modo capit principium. Manentibus enim duabus prioribus propositionibus secundi modi universaliter conclusio universaliter conversa. Sextus nascitur syllogismus ut subiecta docet descriptio.

Secundus.
 Nullum bonum malum est. Manet nullum bonum malum est
 Omne iustum bonum est. Manet omne iustum bonum est.
 Nullum iustum malum est. velis negativa veliter conversa.
 Nullum malum iustum est.

Septimus modus prime figure de tertio prime figure nascitur modo. Manentibus enim binis propositionibus prioribus particulari affirmativa in conclusione conversa septimi modi collocatio precreatur.

Tertius. Septimus.
 Omne bonum virtus est. Manet omne bonum virtus est
 Quoddam iustum bonum est. Manet quoddam iustum bonum est.
 Quoddam iustum virtus est. Particularis affirmativa particulariter conversa. Quedam virtus iusta est.

Octavus vero et nonus prime figure modus in quartum prime figure modum resolvuntur: non etiam initium sumunt: octavus resolvitur in quartum hoc modo: prima enim quarti in secunda octavi universaliter conversa. et prima proprie octavi modi particulariter in secunda quarti modi conversa eadem conclusio colligitur. i. negativa particularis.

Nullum bonum malum est: negatio universalis.
Quoddam iustum bonum est: particularis affirmatio.
 Universaliter conversa omne bonum iustum est.
 Universaliter conversa nullum malum bonum est.

Quoddam iustum malum non est. Eadem conclusio.
Quoddam iustum malum non est.

Nonus vero modus in quartum modum resolvitur sic: prima quartum in secundam non in propositionem universaliter convertatur: et secunda quarti particulariter in primam non: et eadem conclusio maneat negativa particularis.

Quartus.
 Nullum bonum malum est universalis negativa.

Quoddam iustum bonum est particularis affirmativa.
 Nonus.

Particulariter conversa. Quoddam bonum iustum est.
 Universaliter conversa. Nullum malum bonum est.
 Quoddam iustum malum non est: eadem conclusio.
 Quoddam iustum malum non est.

Resolutis igitur quinque prime figure modis in quatuor superioribus: secunde figure quatuor modos in prioris figure modos quatuor resolvamus: quorum tres per conversionem probantur. Quartus vero per solam impossibilitatem. At vero primus. et secunde figure secundus modus in secundum prioris figure modum resolvuntur et resolvitur sic primus. Conversa enim prima vel negatione vel: et manente secunda universaliter affirmatione eadem conclusio utroque nascitur.

Primus prime. Secundus secunde.
 Nullum bonum malum est. conversa vel. nullum malum bonum est
 Omne iustum bonum est. Manet. Omne iustum bonum est.
 Nullum iustum malum est. eadem conclusio. Nullum iustum malum est
 Secunde figure secundus modus in prime figure secundum modum resolvitur sic. Conversa universaliter prima et secunda propositione: et secunda prima manente universaliter sit conversa conclusio secunde figure.

Nullum bonum malum est. veliter et net Omne iustum bonum est.
 Omne iustum bonum est. manet et conversa. nullum malum bonum est.
 Nullum iustum malum est. conversa vel. nullum malum iustum est
 Tertius vero secunde modus figure de quarto prime figure precreatur. Ut. n. velis negatio in prima proprie universaliter quarta: et secunde proprie maneat id est syllogismus terminus propositioque colligitur hoc modo.

Nullum bonum malum est. Quarta vel. nullum malum bonum est
 Quoddam iustum bonum est. Manet. quoddam iustum bonum est
 Quoddam iustum malum non est. Manet. quoddam iustum malum non est
 Quartus modus secunde figure quoniam iam primo cum factum est per conversionem in superioris prime figure modum retorqueri non poterat. sed per impossibile demonstratur: hic quoque per impossibile ad superiores reducitur modos: et quoniam omnes secunde figure per impossibile monstrantur: idcirco nos quoque inchoantes a quarto omnes per impossibile resolvamus. Nam quartus secunde figure modus in primum prime figure resolvitur per impossibilitatem.

Tertius in secundum. secundus in tertium. primus in quartum. quod hoc modo liquebit. si quis ergo duas istas concesserit propositiones id est omne bonum virtus est. et quoddam iustum virtus non est. necesse est quoque conclusionem concedat que est. Quiddam igitur iustum bonum non est. Nam si hec falsa est: erit ei contrarietatis vera que est. Omne iustum bonum est. sed illam concessit que est prima quarti modi id est omne bonum virtus est. Ex his igitur concludat. omne igitur iustum virtus est. Sed prius concessit quarti modi secundam propositionem que est. Quiddam iustum virtus non est.

Illuc vero concedit. Omne iustum virtus est: duas si bi contrarietates simul conclusurus est quod fieri non potest. Hoc autem idcirco evenit: quia conclusio quarti modi in primi modi secundam propositionem conversa est. quod si secunda propositio primi modi in quarti conclusione non colligitur: quarti conclusio id est particularis negatio permanebit. Sed ne forte conturbet quod alios terminos in resolvendo modo posuimus quod superius in disponendo. non enim modo in terminis laboramus: sed in figuris et modis et complexionibus construendis atque resolvendis operam consumimus. Eodem modo et ceteri secunde figure in primis quatuor solvantur.

Quartus secunde **Primum prime.**
 Omne bonū virtus est. Concesse in vtrisque. Omne bonum virtus est. Quiddam iustus virtus non est. Contra. contraiacentes: omne iustus bonus ē quiddā igitur iustum bonū nō est pmutare: iacētes: omne igitur iustū virtus ē. Tertius secunde figure modus in secundo prime figure sic resolvitur. Si q̄s duas pmas tertij modi cōcesserit: particularē quoq; negationē cōcludet que est: q̄ddā igitur iustū bonū non est. Cū si hec falsa ē: vera erit cōtraiacēs que est: omne iustū bonū ē. Sed iam illā concessa ē: que est nullū bonum malū ē. Ex his igitur colligitur. Nullū igitur iustum malum ē. Sed prius concessa erat. Quiddā iustus malū ē. Nunc vero nullū iustū malū ē: duas sibi cōtraiacēs vno tēpore cōcedit q̄d non pōt. Sublata igitur vniuersali conclusionē que est: omne iustum bonus ē. remanebit particularis negatiua que est quiddam iustum bonum non est. Nullum bonum malum est. Concesse in vtrisque. nullum bonum malum est. q̄ddā iustū malū ē. cōtra. **X** iacētes. oē iustū bo. ē q̄d igitur bonū si ē. pmutate **X** iacētes. nllū g. iu. ma. ē.

Secundus secunde figure in tertio prime figure modo sic resolvitur: si quis duas secunde figure propositiones cōcesserit. Cōclusionē quoq; concedit que ē nihil igitur bonum ē. Cū si hec falsa est: erit vera contraiacēs ei particularis affirmatio: quiddam iustum bonū ē. Sed idē cōcessit illā que est: omne bonū virtus est: cōcludat necesse est: quiddam iustū virtus ē. Qui iā ahi cōcesserat secūdam secūdi modi que est. Nullum iustum virtus est. duas contraiacentes vno tempore concedit: q̄ fieri non potest.

Oē bonū vt ē. cōcesse i vtrisque. Oē bonū vt ē. Nihil iustū vt ē. **X** iacētes. q̄ddā igitur iu. bo. ē. nllū iu. bo. ē pmutate **X** iacētes. q̄ddā igitur iustū vt ē.

Primum item secunde figure in quartum prime figure sic resolvitur qui concedit duas primi modi propositiones: concedat necesse est et conclusionē. Nam si illa falsa est: erit vera contraiacens ei particularis affirmatiua que ē q̄ddā iustū bonū ē. Sed idē concessit illaz que est: nullum bonū malū ē: cōcludat necesse est. Quoddam igitur iustum malum non est: qui ante cōcesserat illā que ē. Oē iustū malū ē: vno tpe duas cōtraiacētes q̄ fieri nō pōt. Sublatū igitur particulari affirmatione que ē: q̄ddā igitur iustū bonū ē. remanet illa que ē: nihil iustum bonum est. Nullū bonū malū ē. cōcesse i vtrisque. nullū bo. ma. ē. oē iustū malū ē. **X** iacētes. q̄ddā iustū bonū ē nllū iu. bo. ē pmuta. **X** iacētes. q̄ddā igitur iu. ma. si ē.

Sequitur vt tertie figure modos ad primos quatuor quorum quinq; per conuersionem et per impossibilitatem ad primos quatuor resolvunt: vnus vno solus et quintus p impossibilitatē solā i pōres resolvitur. p̄mus tertie modus figure in tertium prime figure modum hoc modo resolvitur. si enī prima ppositio tertij modi prime figure maneat: et secunda ppositio vniuersaliter quertat et sit secūda ppositio p̄mi modi tertie figure. eadē cōclusio. Colligit affirmatio particularis. Modus tertij prime figure. Primum modus tertie figure. Oē bonū iustū ē. Manet. Omne bonū iustū est. q̄ddā vt bona ē. particularis affirmatio. oē bonū vt ē. Quedā virtus iusta ē. Manet. Quedā vt iusta ē. Vel certe sic quia superius talem syllogisimum diximus terminis cōmutatis quē Aristoteles dissimilem non putat. Omne bonum virtus est. Manet. Omne bonum virtus ē. Quoddam iustum virtus ē. particu-

lari affirmatiua. Omne bonum iustum ē. Quoddam iustum virtus ē. Manet. Quoddam iustum virtus ē.

Secundus modus vero tertie figure in quartum modo prime figure hoc modo resolvitur. Si enim prime propositiones secundi tertie figure modi: et quartij modi prime figure maneat: quartij vero modi prime figure secūda ppositio vltiter quertat: et secūda sit ppositio secūdi modi tertie figure: eadē cōclusio procreat. Nullū bonū malū ē. Manet. Nullū bonū malū ē. Quoddā iustū bonū ē. Quersa vlt. oē bonū iustus ē. Q̄ddā iustū malū si ē. Manet. q̄ddā iustū malū si ē.

Tertius modus tertie figure in tertium modum prime figure resolvitur. Si enim ppositio prima tertij modi prime figure maneat: et secūda ppositio tertij modi prime figure maneat: et secūda ppositio tertij modi prime figure particularis particulariter conuertatur: et sit prima tertij modi tertie figure: cōuersa particulariter conclusio nascitur. Omne bonum virtus ē. Quoddā bonus iustum ē. Quoddā iustū bonus ē. Omne bonum virtus ē. Quoddam iustum virtus ē. Cōuersa particulariter. Quedam virtus iusta est.

Quartus modus tertie figure in tertium modum prime figure resolvitur: si enim vtrozq; prime maneat propositiones: et secunde particulares particulariter conuertantur eadem cōclusiones nascuntur. Omne bonū virtus ē. Manet. Oē bonū virtus ē. Quoddam iustum bonum est. Conuersa particulariter. Quoddam bonum iustum ē. Q̄ddā iustū vt ē. Manet. Q̄ddam iustū virtus ē.

Reliquus sextus syllogisimus tertie figure de prime figure quarto procreatur: manētibus enī primis eorum propositionibus atq; secūdis particulariter immutatis particulis in vtroq; manebit conclusio. Nullū bonū malū ē. Manet. Nullū bonū malū ē. Quoddam iustum bonum ē. particulariter cōuersa. Quoddam bonum iustum est. Quoddam iustus malum non ē. Manent. Quoddā iustū malum non ē.

Quintus autē qui restat sicut ante p impossibile. p̄batur: ita etiā nūc p impossibilitatē resoluit. S; quē ad modū vnus fuerit resolutus: eodē ordine oēs resoluēdi sūt. Resoluit autē sextus tertie figure modus in tertium prime figure modum. Quintus modus tertie figure resoluit in primū prime figure. Quartus tertie figure modus resoluit in quartū prime figure modum. Tertius tertie figure modus resoluit in secūm prime figure modum. Primum tertie figure modi resolvunt in secundos prime figure modos. Resoluit autē per impossibilitates sextus tertie figure modus in prime figure modum tertium hoc modo. Si q̄s igitur duas ppositiōes sexti modi tertie figure cōcesserit. Concedat etiam necesse est conclusionē que est. quiddam iustum malum non ē. Nam si hec falsa est: erit vera cōtraiacens ei prime figure tertij modi prima ppositio que est. omne iustus malum est. Sed iā concessit propositiones secundas que est. quoddam bonus iustus est. Ex his igitur concedat necesse est. Quoddam bonum malum: quia ante concesserat primas propositiones sexti modi tertie figure que est nullus bonum malus est. vno tempore duas sibi contraiacentes q̄ fieri nō posse descriptio declarat. Nullū bonū malū ē. cōtra **X** iacētes. oē iustū ma. ē. Q̄ddā bonū iustū ē. cōcesse **X** Q̄ddā bonū iustū est. q̄ddā iustū ma. si ē. pmuta. **X** iacētes. quoddā bonum malum est.

